

[Valdemar Sørensen.]

og jeg vil gerne være med til at tale om, om man ikke kan komme til Enighed om den i en eller anden Form, men saaledes, at man saa stopper for den Udvikling i Lejeforholdet, som Loven i øvrigt aabner Adgang til for forskellige Kategorier af Lejligheder.

Men der er et andet Punkt, i Lovens § 4, som jeg synes er af Vigtighed. I Stk. 2 giver man en Udlejer enten ved Lejerskifte eller i et bestaaende Lejemaal Ret til at kræve Forhøjelse, naar han har givet Lejeren en udvidet Brugsret, og det er naturligvis meget rimeligt og rigtigt. I Bemærkningerne til denne Bestemmelse siger man, at den er indført navnlig, fordi man kan tænke sig Tilfælde, og der har været Tilfælde, hvor en Lejer f. Eks. i Erhvervsøjemed har faaet en udvidet Brugsret, og saa er det givet, at han betaler noget mere. Men jeg skulde tro, at der, hvor man har været tilbøjelig til at føre Kravet om en saadan Ændring i Lovgivningen frem, der har man tænkt paa noget helt andet. Der har man nemlig tænkt paa Sammenflytningen; man har tænkt paa de logerende. Forholdet er nemlig det, at Befolkningen under Mangelen paa billige Lejligheder og under det økonomiske Tryk allerede er ved at flytte sammen i de eksisterende billige Lejligheder. Og der siger nu Huslejeloven, at naar en Lejer har en Lejlighed, beskyttet af Loven, kan han i den uden Ejeren Tilladelse indtage Slægtninge, men han kan ikke indtage andre uden at have Ejeren Tilladelse til denne udvidede Brugsret, som det altsaa bliver. Men den Bestemmelse her aabner altsaa Adgang til, at man kan overbefolke de mindre Lejligheder med logerende, og man kan gøre det saadan, at baade Ejer og Lejer gør sig Fordel af det. Det er ligeledes et Punkt, hvor man under den forrige Verdenskrig gjorde de sørgeligste Erfaringer i hygiejnisk og sanitær Henseende, og jeg vil noget advare imod, at man kommer alt for langt ind paa samme Udvikling denne Gang.

Saa har jeg egentlig kun en Bemærkning til; den har Relation til § 13, hvor man nu indfører en Bestemmelse om, at naar der opsættes Varmemaalere, Varmeure, i Ejendomme med Centralvarme, skal de paagældende Lejere betale disse Varmemaalere gennem lige store aarlige Bidrag i 5 Aar. Hidtil har det været saadan, at der stod i Loven, at Opsætning af den Slags Ure var Lejeren uvedkommende, og det burde ogsaa være saadan, fordi det er en Del af det nagelfaste Udstyr, som Lejeren ikke kan tage med sig, naar han flytter. Naar en Lejlighed er udstyret med Varmeure, giver det sig, hvis de

er dyre, til Kende i Huslejen. Her forlanger man altsaa, at den tilfældigt tilstedeværende Lejer skal betale, hvad det hele koster.

Jeg er indforstaaet med, at det kan være nødvendigt at foretage en saadan Installation, og at den ogsaa skal betales, men jeg er noget imod at gøre Brud paa det Princip, at en afgjort Forbedring eller Nyinstallation i Ejendommen ikke skal betales af den øjeblikkelige Lejer. Dens Forrentning skal betales af ham, Afskrivningen skal betales af ham, saadan at naar vedkommende Installation er opslidt og skal erstattes af en ny, betaler han eller den efterfølgende Lejer videre. Men det kan aldrig blive den tilfældige øjeblikkelige Lejer, der skal betale det hele i Løbet af en kort Aarrække. Det synes jeg er urimeligt, og da jeg ved, at disse Varmemaalere efterhaanden er kommet op i antagelige Priser, naar man vil have de rigtige, synes jeg, man udmærket kunde lempe denne Bestemmelse til principiel Overensstemmelse med det, man ellers gør, naar der er Tale om Installationer og Nyanlæg i Ejendomme. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til en kort og velvillig Udvalgsbehandling, og vi fra mit Partis Side vil i øvrigt støtte Forslagets Vedtagelse her paa Rigsdagen.

Martin Nielsen: De Ændringer, der her foreslaas, betyder en Forringelse af Lejernes i Forvejen utilstrækkelige Beskyttelse. Vi kan derfor godt straks sige, at saafremt Loven ikke skulde komme til at gennemgaa en betydelig Forbedring, vil vi ikke være i Stand til at stemme for den.

Hvad angaar Bestemmelsen om de urolige Lejere, som skal kunne opsiges, kan den blive misbrugt, og med de Erfaringer, man har, er der Grund til at tro, at den vil blive misbrugt. Jeg er endda ikke sikker paa, at den ikke vil blive misbrugt paa et Omraade, hvor det kan komme til at volde ganske betydelige Vanskeligheder. Der er Grund til at tro, at mange Husejere vil anlægge det Synspunkt, at en Lejerforenings Formand, et Bestyrelsesmedlem i en Lejerforening, som arbejder og agiterer for Lejernes Sammenslutning, er en urolig Person; det er selvfølgelig en urolig og vanskelig og ubehagelig Person for Grundejeren, og hvis det bliver saadan, at han skal kunne rammes af en saadan Bestemmelse, saa kan Grundejerne jo i hvert Fald være tilfredse. Naar saa endelig dette yderligere kan medføre Lejeforhøjelse, synes jeg, at Billedet af den Bestemmelse er saa temmelig fuldkomment.

Hvad angaar Bestemmelsen om, at